

Matkapalvelukeskus hankintaa koskeva Markkinaoikeuden päätös ja asian jatkovalmistelu

159/00.01/2020

Hallitus 28.9.2020 § 180

Valmistelijat: kuljetusasiantuntija Virve Karhu, hankintajohtaja Anne Harjunpää, hallintolakimies Vilma Kiilunen, toimitusjohtaja Minna Korkiakoski-Västi

FCG Smart Transportation Oy on 7.9.2020 jättänyt Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalokuntayhtymälle hankintaoikaisuvaatimuksen Soiten hallituksen päätöksestä 24.8.2020 § 154 koskien matkapalvelukeskuksen hankintaa. Kuntayhtymä on myös vastaanottanut 10.9.2020 markkinaoikeuden vastinepyynnön koskien FCG Smart Transportation Oy:n tekemää valitusta kyseisestä hankintapäätöksestä. Vastine tulee toimittaa markkinaoikeudelle 2.10.2020 mennessä. Vastinepyyntö sekä FCG Smart Transportation Oy:n valitus ovat esityslistan oheismateriaalina. Hankintaoikaisuvaatimus sekä valitus ovat perusteiltaan pääosin samansisältöiset.

FCG Smart Transportation Oy:n hankintaoikaisuvaatimus sekä hankintayksikön vastaus oikaisuvaatimukseen ovat esityslistan liitteenä. FCG Smart Transportation Oy:n oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden perusteella hankintayksikkö olisi toiminut hankintamenettelyssä hankintalain vastaisesti. Oikaisuvaatimus tulee siten hylätä perusteettomana.

Soite on laatinut markkinaoikeudelle oheismateriaalina olevan vastineen FCG Smart Transportation Oy:n valitukseen.

Matkapalvelukeskuksen nykyinen sopimus on voimassa 30.11.2020 saakka. Hankintalain 153 §:n mukaisesti hankintayksikkö voi järjestää hankinnan väliaikaisesti, jollei hankintaa voida sen luonteen vuoksi lykätä markkinaoikeuden käsittelyn ajaksi. Oikaisuvaatimuksen ja markkinaoikeudelle laadittavan vastineen valmistelun yhteydessä on arvioitu perusteita **väliaikaisen sopimuksen tekemiselle**. Lain mukaan palvelun tilaaja voi harkintaansa perustaen tehdä väliaikaisen sopimuksen tarkoituksenmukaiseksi katsomansa toimittajan kanssa. **Tarkoituksenmukaisimpina vaihtoehtoina tässä tapauksessa ovat nykyinen palveluntuottaja tai voittanut tarjoaja**. Vaihtoehtojen vertailussa on arvioitu näiden toiminnallisia ja taloudellisia tekijöitä. (Edellä mainitun kappaleen lisäys 28.9.2020)

Toimitusjohtajan esitys:

Hallitus päättää

1. hylätä FCG Smart Transportation Oy:n tekemän hankintaoikaisuvaatimuksen liitteenä olevassa vastauksessa esitetyillä perusteilla;
2. antaa markkinaoikeudelle oheismateriaalina olevan vastineen;
3. esitys matkapalvelukeskuksen toiminnan väliaikaisesta järjestämisestä annetaan kokouksessa.

Toimitusjohtajan tarkennettu esitys kokouksessa:

Hallitus päättää:

1. hylätä FCG Smart Transportation Oy:n tekemän hankintaoikaisuvaatimuksen liitteenä olevassa vastauksessa esitetyillä perusteilla;
2. antaa markkinaoikeudelle oheismateriaalina olevan vastineen;
3. väliaikainen sopimus solmitaan Taksi Helsinki Oy:n kanssa tarjouksessa esitetyin sopimusehdoin.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Merk. johtajaylilääkäri ja johtajaylihoitaja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

HAL 13.12.2021 § 269
2728/00.02.01/2021

Valmistelija

Toimialuejohtaja Tanja Witick ja toimitusjohtaja Minna Korkiakoski-Västi

Soite on 2018 kilpailuttanut Matkapalvelukeskuksen toiminnan ja valinnut tällöin hallituksen päätöksellä 28.5.2015 § 97 palveluntuottajaksi Suomen Kuntalogistiikka Oy:n. Soiten silloinen Matkapalvelukeskuksen toiminnan palveluntuottaja FCG Smart Transportation valitti ratkaisusta markkinaoikeuteen. Markkinaoikeuden näkemyksen mukaan (Dnro 2018/231) kyseessä on ollut hankintalain mukainen käyttöoikeuspalvelu, joka olisi tullut huomioida hankintailmoitusta tehtäessä. Soiten käsitys ja valittajankin käsitys oli, että kyseessä on Eu-kynnysarvon ylittävä palveluhankinta. Lisäksi markkinaoikeuden mukaan Soiten hankintailmoituksen CPV-koodi oli ollut virheellinen.

Tässä vaiheessa silloisen palveluntarjoajan (FCG Smart transportation) kanssa tehtiin väliaikainen sopimus, sopimuskaudelle 1.11.2019 – 31.3.2020 (jatkettu 30.11.2020 saakka). Väliaikaiseen sopimukseen päädyttiin, jotta matkapalvelukeskuksen palvelut ja asiakkaiden asema voidaan turvata, kunnes uusi kilpailutus on toteutettu. Soite teki tuolloin palveluntuottajan kanssa määräaikaisen sopimuksen matkapalvelukeskuksen palvelujen tuottamisesta aiemman väliaikaisen sopimuksen ehdoin ja hinnoin.

24.8.2020 Soite hallitus §154 käsitteli Soiten matkapalvelukeskuksen uutta tarjouskilpailua ja päätti valita edullisimpana palveluntarjoajana Taksi Helsinki oy:n palveluntarjoajaksi. Kilpailutus toteutettiin nyt Markkinaoikeuden edellyttämällä tavalla käyttöoikeuspalveluna. FCG Smart Transportation Oy esitti asiasta hankintaoikaisuvaatimuksen, sekä teki valituksen markkinaoikeuteen. Soite hallitus on 28.9.2020 § 180 hylännyt FCG Smart Transportation OYn tekemän

hankintaoikaisuvaatimuksen sekä päättänyt väliaikaisen sopimuksen solmimisesta Taksi Helsinki Oy:n kanssa.

Taksi Helsinki aloitti Matkapalvelukeskus toiminnan 1.12.2020. Suunniteltu sopimuskausi hankintapäätöksen mukaan olisi ollut 1.12.2020 - 30.11.2022, sekä optiot 1.12.2022-30.11.2024 ja 1.12.2024-30.11.2025. Hankintaa ei ole toimeenpantu. Taksi Helsingin kanssa on tehty väliaikainen sopimus, joka on voimassa kunnes matkapalvelukeskuksen hankintaa koskeva valitusasia on markkinaoikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa ratkaistu.

Tehdyn markkinaoikeusvalituksen johdosta MAO antoi asiassa nyt uuden päätöksen. MAO päätös Nro 225/21 Dnro 2020/347 annettu 12.11.2021:

”Asiassa esitetyn selvityksen perusteella hankintayksikkö on julkaissut hankinnastaan käyttöoikeussopimusta koskevan ilmoituksen vakiolomaketta 24 käyttäen. Edellä todettu huomioon ottaen hankinnasta olisi kuitenkin tullut julkaista EU-hankintailmoitus vakiolomaketta 2 käyttäen. Edellä mainituilla perusteilla hankintayksikkö on menetellyt hankinnassaan julkisia hankintoja koskevien oikeusohjeiden vastaisesti. Asiassa on näin ollen harkittava hankintalaissa säädettyjen seuraamusten määräämistä.

Edellä mainittu hankintamenettelyn virheellisyys sekä jäljempänä seuraamusten osalta lausuttu huomioon ottaen asiassa ei ole tarpeen lausua muista hankintamenettelyn virheellisyyttä koskevista väitteistä.

Hankintasopimusta ei hankintayksikön ilmoituksen mukaan ole allekirjoitettu. Näin ollen valituksenalainen hankintapäätös voidaan hankintalain 154 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla kumota ja sen täytäntöönpano kieltää. Hankintalain 161 §:n 1 momentin mukaan markkinaoikeus voi asettaa kiellon tai velvoitteen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon.

Koska jo hankintamenettelyä koskeva hankintailmoitus on ollut hankintasäännösten vastainen, hankintayksikön virheellinen menettely voidaan tässä tapauksessa korjata vain siten, että hankinnasta järjestetään kokonaan uusi tarjouskilpailu.

Mikäli Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvöpalvelukuntayhtymä aikoo edelleen toteuttaa matkapalvelukeskuspalveluita koskevan hankinnan julkisena hankintana, sen on järjestettävä uusi tarjouskilpailu, jossa on otettava huomioon tässä päätöksessä mainitut seikat.”

Yhteenveto

Markkinaoikeus on siten kahdessa peräkkäisessä päätöksessään päättänyt erilaiseen näkemykseen. Ensimmäisessä päätöksessään markkinaoikeus katsoi, että Matkapalvelukeskustoiminta tulee kilpailuttaa Soiten näkemyksestä poiketen käyttöoikeussopimuksena, mutta nyt Markkinaoikeuden tekemässä uudessa (12.11.2021) päätöksessä Markkinaoikeus päätyi ratkaisemaan

asian toisin eli palvelu olisi tullut kilpailuttaa palveluhankintana aivan kuten Soite ensimmäisellä hankintakerroksella oli hankinnan toteuttanut. Markkinaoikeuden muuttuneesta kannasta johtuen hankinta joudutaan nyt käynnistämään kolmannen kerran uudelleen.

Markkinaoikeuden päätöksen mukaisesti Soiten tulee siis valmistella uusi Matkapalvelukeskuksen toiminnan kilpailutus. Toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi ja asiakkaiden palvelun järjestämiseksi tulee toiminta järjestää väliaikaisella sopimuksella. Ennen uutta kilpailutusta tehtävä väliaikainen sopimus ei siis ole hankintapäätöksen voimaantulon, vaan erillinen suora hankinta.

Toimitusjohtajan esitys 1. Hallitus merkitsee tiedoksi markkinaoikeuden päätöksen Dnro 2020/347.
2. Hallitus päättää, että Matkapalvelukeskuksen toiminnan järjestämiseksi aloitetaan uuden kilpailutuksen valmistelu, jossa arvioidaan myös mahdollisuus yhteistyöhön muiden sote-organisaatioiden kanssa.
3. Matkapalvelukeskuksen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi neuvotellaan väliaikainen sopimus Taksi Helsinki Oy:n kanssa.

Päätös Hallitus hyväksyi kohdat 1-2.

Toimitusjohtaja muutti esitystään kohdan 3. osalta seuraavasti: Matkapalvelukeskuksen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi neuvotellaan väliaikainen sopimus.
Hallitus hyväksyi muutetun esityksen.